

WERKBOEK

Wall Street Professional*

"de Basis"

* Oorspronkelijk geschreven voor Wall Street Professional 4.0. Maar ook prima bruikbaar voor WS Pro versie 5.0. Dit werkboek bevat geen informatie over TA Reporter en Option Street.

De Koersmonitor	4
Opdracht 1: Openen van de AEX koersmonitor	4
Opdracht 2: Het maken van een eigen koersmonitor.....	5
Opdracht 3: extra opdracht koersmonitor.....	6
Grafieken.....	7
Opdracht 4: Openen van een grafiek	7
Opdracht 5: Bladeren naar volgende grafiek	7
Opdracht 6: Zoomen, pannen en schalen	8
Opdracht 7: Grafiek eigenschappen.....	9
Opdracht 8: Grafiek koersen uitlezen	10
Tekenobjecten.....	11
Opdracht 9: Teken	11
Opdracht 10: Verplaatsen van een lijn	11
Opdracht 11: Het aanpassen van een lijn	12
Opdracht 12: Dupliceren van een lijn	12
Opdracht 13: Verwijderen van een lijn.....	12
Opdracht 14: Lijn eigenschappen	12
Indicatoren.....	13
Opdracht 15: Indicator toevoegen	13
Opdracht 16: Indicator verwijderen.....	14
Opslaan indelingen.....	15
Opdracht 17: Indeling bewaren bij fonds	15
Opdracht 18: Indeling bewaren als standaard	15
Overzichten.....	16
Opdracht 19: Overzicht all time high/low.....	16
Opdracht 20: Overzichten sorteren.	17
Opdracht 21: Kolom verplaatsen	17
Opdracht 22: Kolom toevoegen.....	17
Opdracht 23: Optie overzicht	18
Portefeuille	19
Opdracht 24: Portefeuille aanmaken.....	19
Opdracht 25: Open posities.....	19
Opdracht 26: Startkapitaal vastleggen.....	20
Opdracht 27: Aankoop transactie invoeren	20
Opdracht 28: Positie sluiten.....	21
Opdracht 29: Rendement overzicht	21
Vensterindeling.....	22
Opdracht 30: Indeling maken en opslaan	22
Opdracht 31: Vensterindeling openen	22
Opdracht 32: Tickertape.....	22
Datafeeds.....	23
Opdracht 33: In/uit schakelen van datafeeds.....	23
Onderhoud & Support.....	24
Opdracht 34: Welke build heb ik.....	24
Opdracht 35: Nieuwe versie WS Pro 5.0 downloaden	24
Opdracht 36: E-Mail de helpdesk.....	24

Overzicht eigenschappen.....	26
Grafiek en indicator instellingen.....	27
Indicator parameters optimaliseren.....	28
Trading simulatie.....	29
Indicator van indicator.....	29
Portefeuille v.s. AEX Index.....	30
Custom Design Indicator (CDI) / TA-script*.....	31
Algemeen.....	31
Opdracht: Het principe.....	33
Opdracht: Expert.....	34

De Koersmonitor

Het aanbod van fondsen in Wall Street Pro is zeer uitgebreid en in combinatie met een realtime datafeed is het mogelijk om elke koers in Wall Street Pro als grafiek te presenteren. Om niet het overzicht te verliezen kunt u gebruik maken van de koersmonitor.

De koersmonitor is een lijst met fondsen en koersinformatie. U kunt zelf bepalen welke fondsen en welke koersinformatie u wilt zien. Het is mogelijk om meerdere koersmonitoren aan te maken. Standaard is een koersmonitor met alle AEX fondsen en een koersmonitor met alle AMX fondsen meegeleverd.

Opdracht 1: Openen van de AEX koersmonitor

Er zijn 2 manieren om de AEX koersmonitor te openen

- A. In het menu [overzicht] vindt u [koersmonitor]
- B. Op de werkbalk vindt u de koersmonitorknop:

Vervolgens worden alle aanwezige koersmonitoren getoond.

- Klik nu met de linkermuisknop de AEX aan om deze te selecteren.
- Klik nu op OK om de koersmonitor te openen.

Alle fondsen uit de AEX worden nu getoond. De kleur wordt bepaald door de koers.

Rood: Het fonds is gezakt ten opzichte van de vorige slotkoers.

Zwart: Het fonds is gelijk gebleven ten opzichte van de laatste slotkoers.

Groen: Het fonds is gestegen ten opzichte van de vorige slotkoers.

Blauw: Het fonds wordt momenteel bijgewerkt.

Grijs: Vandaag nog geen koers ontvangen.

- Einde oefening! Sluit de koersmonitor af door middel van de X rechts boven in het venster van de koersmonitor. Sluit **niet** Wall Street Pro af.

Opdracht 2: Het maken van een eigen koersmonitor

Het is ook mogelijk om één of meerdere koersmonitoren zelf samen te stellen. Het voordeel hiervan is dat alleen de fondsen worden getoond die voor u interessant zijn. Ook is het mogelijk om zelf te bepalen welke kolommen er weergegeven moeten worden.

We gaan nu een monitor maken met de naam "trading" en willen hier de volgende fondsen in zien:

ABN AMRO
AEX
DOW JONES
IHC-CAL
KON.OLIE
UNILEVER

Fondsnaam	Serie	Open	Hoog	Laag	Laatste	Tijd
ABN AMRO		14,02	14,22	13,85	13,92	▲ 10:30
AEX		257,29	259,33	251,61	255,15	▲ 10:48
DOW JONES						
IHC-CAL		38,40	39,02	38,40	39,02	10:30
KON.OLIE		37,01	37,49	36,60	36,81	▼ 10:35
UNILEVER		52,85	53,50	52,40	52,65	▲ 10:30

Het lastige van de oefening is dat we eerst de aandelen moeten toevoegen en daarna pas de indices.

- Klik op de werkbalk op de koersmonitorknop
- Klik op [Toevoegen]

U krijgt nu een overzicht te zien waarin u kunt bepalen welke kolommen u in uw koersmonitor wilt opnemen. We zullen in deze oefening de indeling niet aanpassen.

- Klik op [OK]

Vervolgens krijgen we een overzicht waarin we kunnen aangeven welke fondsen we terug willen zien in onze koersmonitor. Links wordt er een mappenstructuur getoond (Selectie) en rechts de inhoud van de betreffende map (fondsen). Alle fondsen die we willen toevoegen voor deze oefening vallen onder [Fondstype].

- Als er voor [fondstype] een + staat klikt u op de + om de map "open te vouwen".
- Klik nu op de map [aandeel]

Nu ziet u rechts onder fondsen alle aandelen die in Wall Street Pro beschikbaar zijn. We gaan nu aangeven welke aandelen er in ons overzicht komen.

- Zoek ABN AMRO op en klik deze 1x aan zodat deze blauw oplicht.

LET OP: Als u nu een ander aandeel aanklikt is ABN AMRO niet meer geselecteerd. Om meerdere aandelen te selecteren drukt u eerst de [CTRL] toets in en laat deze pas los nadat u een aandeel heeft aangeklikt. U gebruikt de [CTRL] toets voor elk aandeel dat u wilt selecteren. Wanneer u de handeling correct verricht heeft zijn alle geselecteerde aandelen blauw gemarkeerd.

- Zoek nu IHC-CAL op en selecteer deze samen met de [CTRL] toets zoals hier boven is uitgelegd. Indien u de verkeerde aanklikt kunt u in combinatie met [CTRL] en linkermuisknop het betreffende fonds weer deselecteren.
- Zoek nu KON. OLIE en UNILEVER op en selecteer deze op dezelfde manier.
- Klik nu onder aan het venster op [Ok]

Als u het goed heeft uitgevoerd ziet u nu een overzicht met hierin ABN AMRO, IHC-CAL en KON.OLIE en UNILEVER. Indien niet alle fondsen worden getoond heeft u niet op de juiste manier geselecteerd. Om de andere alsnog toe te voegen klikt u op [Toevoegen]. En herhaal de oefening voor de aandelen die nog niet in de monitor staan. Lees hierbij het stuk LET OP voor tips.

Nu willen we nog de AEX index en de DOW JONES index toevoegen. Dit kon niet in 1x omdat het indices betreft en geen aandelen.

- Klik op [toevoegen]
- Klik nu in de linker kolom op [Index] (indien u index niet ziet staan dan eerst [Fondstype] "open vouwen" zoals in het eerste deel van de opdracht wordt uitgelegd.
- Nu kunt u hier de AEX en de DOW JONES selecteren. Houd ook hier weer de [CTRL] toets ingedrukt om meerdere fondsen te selecteren.
- Klik nu op [Ok]

Om de volgende keer niet weer alle aandelen te hoeven toevoegen zullen we de koersmonitor opslaan.

- Klik links boven op [Opslaan]
- Uw cursor staat nu in het veld bestandsnaam type hier "Trading"
- Klik op Opslaan

Uw monitor is nu opgeslagen, de volgende keer dat u een koersmonitor opent vindt u hier ook uw eigen koersmonitor "trading". Indien u nog tijd over heeft kunt u nog een koersmonitor maken met fondsen naar keus of de gevorderden opdracht hieronder uitvoeren.

- Einde oefening sluit de koersmonitor af door middel van de X rechts boven in het venster van de koersmonitor. Sluit **niet** Wall Street Pro af.

Opdracht 3: extra opdracht koersmonitor

Maak een koersmonitor met de volgende criteria:

Kolommen: Fondsnaam, Laatste, Omzet en updatetijd

Fondsen: AHOLD, KPN, ASMI, HEINEKEN

Naam: extra opdracht

Sortering: gesorteerd op Omzet

Het resultaat ziet er als volgt uit =>

Fondsnaam	Laatste	Omzet	Tijd
ASM INT	10,64	377K	12:50
AHOLD	3,40	10.847K	12:50
HEINEKEN	34,01	11.297K	12:50
KPN	5,91	20.191K	12:50

Gereed

Grafieken

Opdracht 4: Openen van een grafiek

De koersgrafiek is de basis van Wall Street Pro, in de volgende opdrachten zullen de basiseigenschappen en de handigheden van een koersgrafiek worden uitgelegd. Als eerste zullen we kijken naar de verschillende manieren van openen van fondsen en het bladeren naar andere fondsen.

Er zijn 3 verschillende manieren om te starten:

- A. Via het menu [Fonds] -> [Koersgrafiek]
- B. Via de werkbalk via de koersgrafiek knop ->
- C. Via de koersmonitor

Mogelijkheid C zal verderop uitgebreider worden besproken.

We gaan nu een daggrafiek van ELSEVIER openen:

- > Klik op de koersgrafiek knop zoals hierboven bij B is weergegeven
- > Kies bij Fondstype voor [aandeel] (hoogst waarschijnlijk staat deze optie al op aandeel)
- > Kies bij Fondsnaam voor [Elsevier] (U kunt hier heen scrollen maar het is ook mogelijk om de eerste paar letters in te voeren bijv Els)
- > Kies bij Koerstype voor [Dagkoersen]
- > Klik nu op [Ok]

Nu wordt de daggrafiek van Elsevier getoond, voor eigengemak kunt u het beste dit venster maximaliseren. Dit doet u door rechtsboven op het vierkantje te klikken.

Opdracht 5: Bladeren naar volgende grafiek

Om gemakkelijk te kunnen navigeren van het ene naar het andere fonds zijn de volgende 3 knoppen van belang. De knoppen kunnen boven in de knoppenbalk worden terug gevonden:

Met deze knop kunt u op alfabetische volgorde naar een **volgend** fonds.

Met deze knop kunt u op alfabetische volgorde naar een **vorig** fonds.

Indien u het fonds ABN AMRO op het scherm heeft en u wilt in één keer naar ING dan kunt het beste via deze knop in een keer naar ING springen.

Nu is niemand geïnteresseerd in alle fondsen en het zou dan ook veel handiger zijn om alleen door de aandelen te bladeren die uw persoonlijke voorkeur hebben. Dit is dan ook mogelijk indien u een grafiek heeft geopend via een overzicht. Het belangrijkste en meest gebruikte overzicht is de koersmonitor. Stel dat u een grafiek aan de hand van de AEX koersmonitor heeft geopend dan komen met het bladeren alleen de AEX fondsen voorbij.

In de volgende opdracht zullen we dit oefenen met de koersmonitor "trading" die we hiervoor hebben aangemaakt.

- Sluit alle vensters zodat we weer in het beginscherm van Wall Street Pro staan.
- Open nu de koersmonitor "trading", mocht deze niet bestaan open dan "AEX"
- klik met de rechtermuisknop op het bovenste aandeel
- Klik via [GRAFIEK] op [DAGKOERSEN]
- Nu krijgt u de daggrafiek van het betreffende aandeel
- Blader nu door de aandelen door middel van de "bladerknop"

Alleen de fondsen die in uw koersmonitor staan komen nu voorbij. Zo kunt u snel de stand van zaken bekijken voor uw belangrijkste fondsen.

Opdracht 6: Zoomen, pannen en schalen

Nu we weten hoe we een grafiek op het scherm krijgen en hoe we gemakkelijk kunnen schakelen tussen de verschillende fondsen gaan we de grafiek zelf nader bekijken.

Om een grafiek goed leesbaar te maken kun je zowel in- als uitzoomen. De volgende knoppenbalk welke rechts onder een grafiek terug te vinden is kan hiervoor worden gebruikt:

We zullen nu de onderdelen van deze knoppenbalk bespreken.

Met de schuifbalk kunnen we terug in de tijd zonder dat we in- of uitzoomen. Indien u in 1x terug wilt naar het einde (huidige tijd) gebruikt u de knop.

Het zoomen kan op 4 manieren

1. Hiermee kunt u aangeven welke periode u op het scherm wilt zien. Kiest u voor één jaar dan zal er precies één jaar aan koersinformatie worden getoond.
2. Met de + kunt u de grafiek opblazen er wordt dan minder koershistorie getoond maar wel groter. Met de – kunt u uitzoomen. Er wordt nu meer koershistorie getoond maar wel kleiner.
3. Doormiddel van deze dubbele pijl kunt in 1x alle historie van het betreffende fonds op het scherm tonen. Dit is gemakkelijk om de ontwikkeling op lange termijn te bekijken, of te controleren hoeveel historie er beschikbaar is.
4. Indien u bijvoorbeeld een heel jaar op het scherm heeft staan en u wilt daar 1 maand uit pakken kunt u dit als volgt doen: ga naar het begin van de maand die u op het scherm wilt hebben. Klik nu de [SHIFT]-toets in en houd deze ingedrukt. Klik nu met de linker muisknop aan het begin van de maand en houd deze vast. Sleep de muis nu naar rechts naar het einde van de maand. Door middel van witte lijnen wordt de geselecteerde periode aangeduid. Laat nu eerst de muisknop los en vervolgens de [SHIFT] toets. Als de handelingen goed zijn uitgevoerd wordt er nu precies 1 maand op het scherm getoond. Om terug te gaan naar het jaaroverzicht klikt u op [CTRL]-[Z] of op de knop .
5. Het is ook mogelijk om met de muis de tijdschaal te verslepen. Afhankelijk van het gebied dat u versleept heeft dit een verschillend effect:
 - Uiterst links slepen: alleen de begindatum wordt aangepast
 - Uiterst rechts slepen: alleen de einddatum wordt aangepast
 - In het middengebied slepen: de grafiek wordt verschoven

Opdracht 7: Grafiek eigenschappen

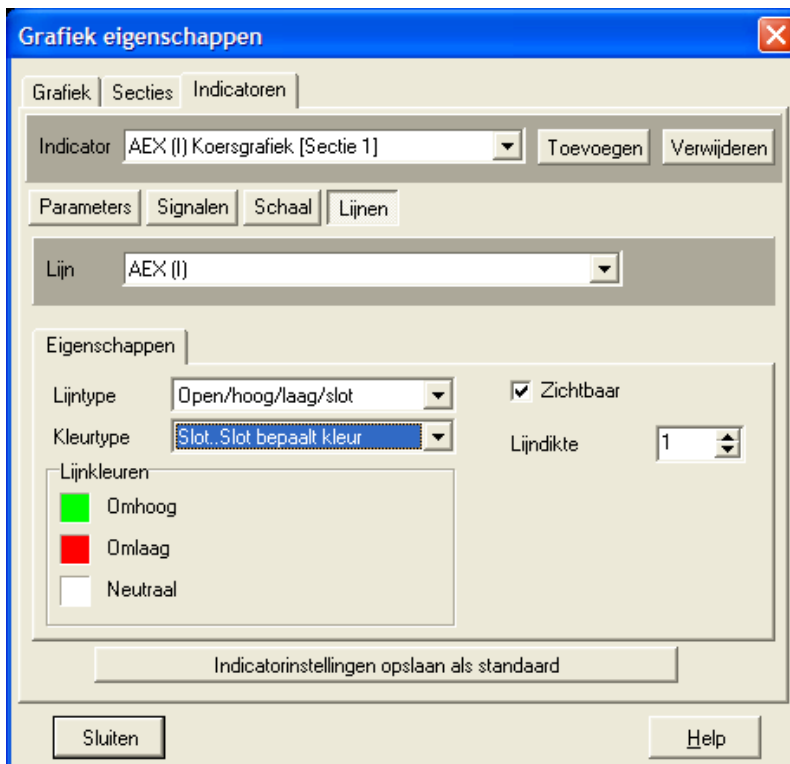
In Wall Street Pro kan veel worden ingesteld zoals achtergrondkleur, type grafiek, signalen etc. In de volgende opdracht zullen we de meest belangrijke eigenschappen behandelen.

LET OP! U kunt alleen eigenschappen opvragen of een object selecteren als u zich in de aanwijsmodus bevindt. U kunt deze activeren door in de werkbalk op het pijltje te klikken

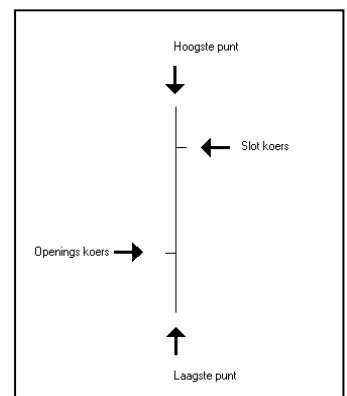
Type grafiek

- Open een grafiek naar keus
- Open de grafiek eigenschappen door dubbel te klikken in de koersgrafiek, u kunt de grafiek eigenschappen ook openen door in de knoppenbalk op het volgende icoon te klikken ->
- Zet de lijn type op [Open/hoog/laag/slot]
- Zet de kleurtype op [Slot..Slot bepaald kleur]
- Klik nu op [Sluiten]

We hebben nu een grafiek voor ons waar een positieve dag (t.o.v. gisteren) groen is gekleurd en een negatieve rood. Ook is de grafiek opgebouwd uit koersbars. Hoe zo'n bar er uitziet wordt bepaald door de koers (zie plaatje)

- Zet nu de lijntype op Candlesticks (zie boven hoe de lijntype veranderd dient te worden.)

Opdracht 8: Grafiek koersen uitlezen

Als we naar de grafiek zelf kijken hebben we een idee van het koersverloop van het betreffende fonds. We zijn echter ook vaak geïnteresseerd in de gedetailleerde informatie van een dag. Het beste kan hiervoor de koersliniaal worden aangezet. De koersliniaal is een verticale lijn die door middel van de pijltjes toetsen op het toetsenbord kan worden verplaatst. Ook indien er met de linkermuisknop wordt geklikt zal de liniaal verspringen naar het aangewezen punt

- Zet de koersliniaal aan door middel van de koersliniaalknop.
Er verschijnt nu een witte verticale lijn.
Links boven de grafiek kunt u nu de waardes uitlezen.


```
wo 12-03-03  O=13,12 H=13,34 L=11,76 S=11,93 V=13.903K  
ABN AMRO (A)
```

Hier wordt de datum, openingskoers, hoogste punt, laagste punt, slot en volume weergegeven.

- Blader nu met de pijltjestoets en neem waar dat de waarden zoals hierboven weergegeven verspringen.
- Klik nu met de muis en neem waar dat de koersliniaal verspringt en dat ook de waarden rechtsboven in de grafiek veranderen.

Soms is het ook van belang de waarden van een steunlijn of indicator uit te kunnen lezen. Voor een meer gedetailleerd overzicht klikt u op [ALT]-[R] of op

Tekenobjecten

Het is mogelijk om allerlei tekenobjecten in de grafiek te tekenen. Denk hierbij aan lijnen, cirkelsegmenten, speedlines etc. Alle verschillende soorten lijnen staan bij elkaar in de werkbalk:

Er is altijd een van de tekenobjecten actief. Optisch kunt u dit waarnemen doordat het lijkt alsof de knop van het betreffende object is ingedrukt. Wanneer bijvoorbeeld de tekenmodus "trendlijnen tekenen" actief is kunt u trendlijnen tekenen, selecteren, opmaken of verwijderen. Maar in deze modus kunt u bijvoorbeeld niet een fibonacci lijn tekenen, selecteren, opmaken of verwijderen. Om dit te kunnen doen moet u uiteraard eerst de juiste werkmodus activeren, maar door de aanwijsmodus (pijlte helmaal links in de werkbalk) te activeren kunt u alle tekenobjecten en alle indicatoren selecteren, verplaatsen, opmaken en verwijderen. De aanwijsmodus kan dus geen nieuwe objecten tekenen, maar kan wel alle objecten selecteren en beïnvloeden.

Het gebruik is voor elke type lijn gelijk daarom zullen we alleen het tekenen van een trendlijn oefenen.

Opdracht 9: Teken

- Klik op de diagonale trendlijn knop
- Ga nu in de grafiek naar het punt waar u de lijn wilt laten beginnen
- Klik nu de linkermuisknop in en houd deze vast
- Sleep nu de muis naar het punt waar de lijn moet eindigen
- Laat de linkermuisknop nu los

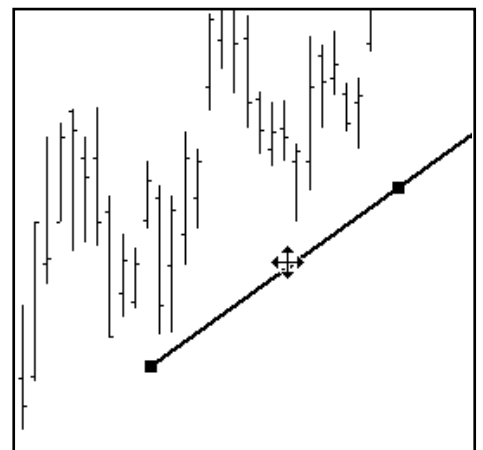
Als het goed is gegaan heeft u nu een lijn in de grafiek getekend.

In de volgende oefening zullen we de lijn nog wat aanpassen.

Belangrijk hierbij is dat we eerste de pc duidelijk moeten maken over welke lijn het gaat (ook al is er maar 1 lijn in beeld). Dit kun je doen door de lijn 1x aan te klikken, de pc bevestigt door er 2 puntjes in te zetten. We noemen dit ook wel het selecteren van een lijn of object.

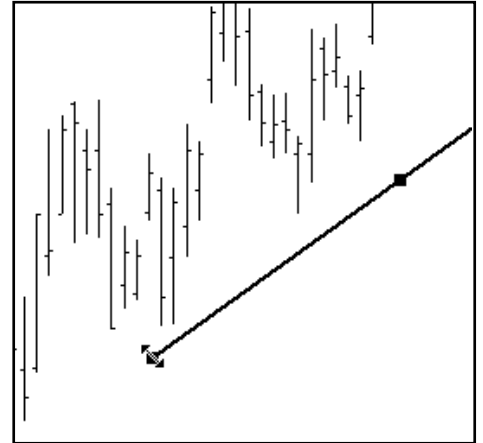
Opdracht 10: Verplaatsen van een lijn

- Selecteer de lijn door er 1x op te klikken (er verschijnen nu 2 puntjes op de lijn)
- Ga nu met de muis naar het midden van de lijn. U muiscursor verandert nu in 4pijltes net als op de afbeelding.
- Klik nu met de linkermuisknop en houd deze knop ingedrukt
- U kunt nu de lijn verplaatsen. Neem hierbij waar dat de vorm van de lijn niet verandert.

Opdracht 11: Het aanpassen van een lijn

- Selecteer de lijn door er 1x op te klikken (er verschijnen nu 2 puntjes op de lijn)
- Ga nu met de muis naar 1 van de 2 puntjes in de lijn. Uw muiscursor verandert nu in 2 pijltjes net als in de afbeelding.
- Klik nu met de linkermuisknop en houd deze knop ingedrukt
- U kunt nu het punt verplaatsen naar iedere gewenste plek. Neem hierbij waar dat het 2^e punt vast staat. Het is ook mogelijk om deze te verplaatsen.

Opdracht 12: Dupliceren van een lijn

Een trendkanaal bestaat uit 2 evenwijdige lijnen (steunlijn en weerstandlijn). Het is bijna onmogelijk om op de hand 2 evenwijdige lijnen te tekenen. Daarom is het mogelijk een lijn te kopiëren.

- Selecteer de lijn die gedupliceerd moet worden (lijn met muis aanklikken)
- Klik nu 1x met de rechtermuisknop
- Klik nu in het menu op [TEKENEN]
- Klik nu in het menu op [DUPLICEREN TEKENOBJECT]

De lijn is gedupliceerd en moet nu naar de juiste plek worden verplaatst. Doe dit zoals we dit hebben geoefend maar let erop dat u de lijn in het midden oppakt en niet op één van de selectiepunten. Als dit toch gebeurt wordt de hoek van de lijn aangepast en zijn ze niet meer evenwijdig.

Opdracht 13: Verwijderen van een lijn

Om een lijn te verwijderen gaan we als volgt te werk:

- Selecteer de lijn die verwijderd moet worden (1x aanklikken zodat de selectiepunten in de lijn komen te staan)
- Gebruik nu de knop [DELETE] op het toetsenboard om de lijn te verwijderen.

Opdracht 14: Lijn eigenschappen

Een lijn heeft meerdere eigenschappen zoals kleur, dikte etc.

- Vraag de eigenschappen van de lijn op door er dubbel op te klikken met de linkermuisknop.
- Verander 1 van de eigenschappen en klik op sluiten
- Bekijk het resultaat en herhaal de oefening voor een andere eigenschap.

Door elke keer maar 1 eigenschap te veranderen kunt u duidelijk het verschil waarnemen.

Indicatoren

In de technische analyse wordt veel gebruik gemaakt van indicatoren. Er zijn indicatoren die in een aparte sectie onder de hoofdgrafiek worden geplaatst zoals een MACD, RSI, VOLUME etc. Ook zijn er indicatoren die door de hoofdgrafiek heen worden getekend zoals een MOVING AVERAGE of een STOP LOSS.

Om een indicator toe te voegen dient het soort indicator en de parameters te worden opgegeven. In de volgende oefening zullen we een RSI 14 en een WMA18 toevoegen.

Opdracht 15: Indicator toevoegen

- Open een daggrafiek van FORTIS AMEV
- Er zijn nu 2 manieren om het toevoegen van een indicator te starten:
 - A. Klik in de werkbalk op de knop indicator toevoegen
 - B. Klik met de rechtermuis knop in de grafiek.
Klik nu op [INDICATOREN] -> [INDICATOR TOEVOEGEN...]
- Selecteer uit de lijst met indicatoren de RSI (Relative strength index)
- Aan de rechterkant moeten we nu de parameters instellen.

Periode:	14
Oversold niveau:	30
Overbought niveau:	70
- Klik nu op [Ok] en de indicator zal worden toegevoegd onder de koersgrafiek.

We zullen nu de zelfde handeling verrichten om de WMA 18 toe te voegen

- Klik in de werkbalk op de knop indicator toevoegen
- Selecteer uit de lijst met indicatoren de MA (moving average)
- Aan de rechterkant moeten we nu de parameters instellen.

MA Periode:	18
Type:	Gewogen gemiddelde
Koers:	Slot
Verschuiving:	0
Band (%):	0
- Klik nu op [Ok] en de indicator zal worden toegevoegd door de koersgrafiek.

Over welke periode de indicator berekend zal worden hangt niet alleen af van de waarde die wordt ingevuld maar ook of het een dag/week/maand grafiek betreft. Indien het een daggrafiek is wordt de bovenstaande indicator over 18 dagen berekend, betreft het een weekgrafiek dan zal de indicator over 18 weken worden berekend.

Opdracht 16: Indicator verwijderen

Om een indicator te verwijderen gaat u als volgt te werk:

- Klik de indicator aan die u wilt verwijderen (bijv de WMA18)
Er zullen nu in de lijn witte puntjes worden getoond, de indicator is nu geselecteerd.
LET OP: Indien u de indicator niet kunt selecteren bevindt u zich hoogstwaarschijnlijk niet in de aanwijs of indicator modus.
- Gebruik nu de [DELETE] toets op het toetsenboard om de indicator te verwijderen.

Het is ook mogelijk om in één keer alle indicatoren te verwijderen. Om dit duidelijk te maken is het van belang dat er 2 of meer indicatoren op het scherm worden getoond. Is dit niet het geval voeg dan zelf een indicator toe zoals u dat hier boven heeft geleerd.

- Klik met uw rechtermuisknop ergens in de grafiek
 - Klik nu op [INDICATOREN] -> [ALLE INDICATOREN VERWIJDEREN]
- Alle indicatoren zijn nu verwijderd.

Opslaan indelingen

In de voorgaande opdrachten hebben we geleerd hoe we een grafiek naar eigen smaak kunnen indelen. Uiteraard is het ook mogelijk om de gemaakte indeling vast te leggen zodat dit niet iedere keer opnieuw aangemaakt hoeft te worden. Er zijn verschillende manieren van opslaan, de 2 belangrijkste zullen we behandelen.

Opdracht 17: Indeling bewaren bij fonds

Als we de indeling "bewaren bij fonds" zal de opmaak inclusief indicatoren, steun en weerstandlijnen, teksten en andere tekenobjecten worden bewaard bij het betreffende fonds en het betreffende grafiektype.

- Open een daggrafiek DSM
- Voeg een indicator naar keus toe
- Teken een trendlijn
- Klik met de rechtermuisknop in de koersgrafiek
- Klik op [INDELING]
- Klik op [OPSLAAN BIJ FONDS]

De indeling is nu opgeslagen voor de daggrafiek DSM dit zullen we nu eerst controleren.

- Sluit de daggrafiek DSM
- Open opnieuw de daggrafiek DSM

Nu zult u de opgeslagen indeling terug moeten zien, zoniet dan kunt u de hele opdracht nogmaals proberen.

Opdracht 18: Indeling bewaren als standaard

Indien we een indeling bewaren als standaard zullen alle fondsen van het zelfde type (bij week- of daggrafiek) worden overschreven TENZIJ er al een fondsspecifieke indeling is opgeslagen. Tekenobjecten en commentaar zullen niet worden overgenomen in de andere grafieken omdat dit meestal niet gewenst is. Een steunlijn voor het ene fonds zal immers bijna nooit gelijk zijn aan de steunlijn van een ander fonds.

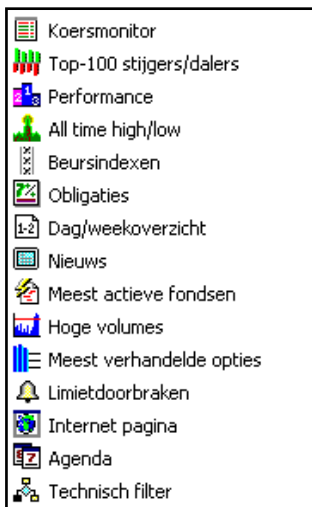
- Open een weekgrafiek AKZO
- Voeg een [MACD-DIFFERENTIAL] toe
- Voeg een [RELATIVE STRENGTH INDEX] toe
- Klik met de rechtermuisknop in de koersgrafiek
- Klik op [INDELING]
- Klik op [OPSLAAN ALS STANDAARD]

Alle weekgrafieken waarvoor nog geen fondsspecifieke indeling was opgeslagen zullen nu een MACD & RSI bevatten, dit kunt u als volgt controleren

- Klik met de bladertoets in de knoppenbalk naar het volgende fonds
- Klik nog enkele malen om vast te stellen dat de meeste weekkoersen een gelijke indeling hebben.

Overzichten

Wall Street Professional kan verschillende soorten overzichten genereren, we zullen nu de meest voor de handliggende behandelen.

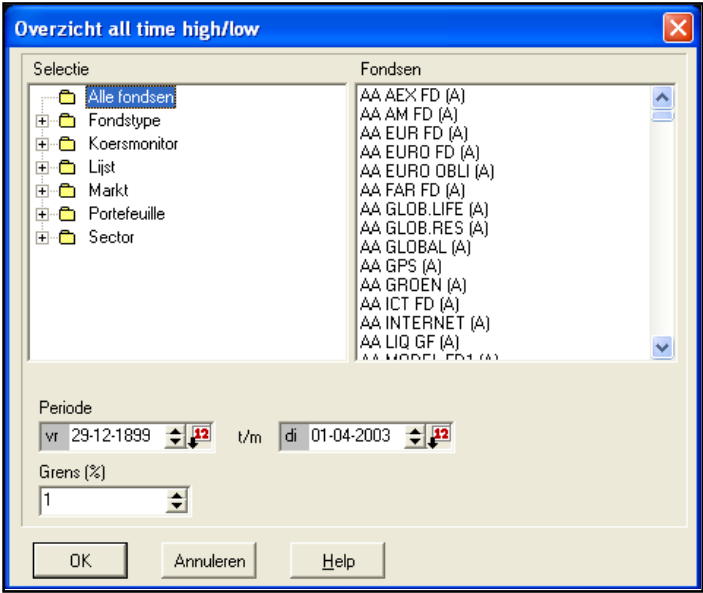
Onder het menu [OVERZICHT] vindt u alle overzichten terug.

De koersmonitor is al in een eerder hoofdstuk apart behandeld. De meeste overzichten spreken voor zichzelf en kunnen geopend worden door er met de linkermuisknop op te klikken. De weergaven van elk overzicht kunnen naar eigen smaak worden ingedeeld. Zo kunt u kolommen toevoegen, verplaatsen, breder maken of verwijderen. Ook kunt u bepalen op basis van welke kolom er gesorteerd moet worden en of dat op- of aflopend moet zijn. We zullen aan de hand van het "All time high/low" overzicht het inrichten van de kolommen demonstreren.

Opdracht 19: Overzicht all time high/low

- Sluit eerst alle vensters zodat u weer met een "kale" Wall Street Pro begint.
- Klik nu op het menu [OVERZICHTEN]
- klikt u op [ALL TIME HIGH/LOW]

Nu moeten we aangeven van welke fonds(en) we het All time high/low willen weergeven.

- Zorg eerst dat de linker kolom er hetzelfde uit ziet als het voorbeeld.
-
- Klik nu op het plusteken voor de map [FONDSTYPE]
 - De map wordt nu open gevouwen en de submappen worden zichtbaar. Klik nu op de submap [AANDEEL]. In de linkerkolom (fondsen) worden nu alle fondsen getoond die zich in de map aandeel bevinden.
 - Geef als begin datum [29-12-1986]
 - Geef als eind datum de datum van vandaag
 - Klik nu op de knop [Ok]

Wall Street zal nu de all time high/low van alle aandelen die in de submap aanwezig zijn berekenen. Alleen de fondsen waarvan de huidige koers niet meer afwijkt dan 1% (instelbaar) van de all time high of low worden getoond.

Opdracht 20: Overzichten sorteren.

Het sorteren kan op basis van iedere kolom en zowel op- als aflopend. Boven iedere kolom staat in het grijze veld de kolomnaam **Datum**

Door dubbel te klikken op een kolomnaam zal het overzicht gebaseerd op de betreffende kolom worden gesorteerd. Een pijltje in de kolomnaam geeft aan of er op of aflopend is gesorteerd.

- Dubbel klik op de kolomnaam [HOOG]
Neem waar dat de sortering nu op basis van de hoogste koers is gesorteerd en dat er aan de kolomnaam een pijltje is toegevoegd. **▲ Hoog**
- Dubbel klik nu nog een keer op de kolomnaam [HOOG]
Neem waar dat het pijltje verdwenen is.
- Dubbel klik nu nog een keer op de kolomnaam [HOOG]
Neem waar dat de sortering nu aflopend is en dat het pijltje is omgedraaid naar beneden. **▼ Hoog**

Opdracht 21: Kolom verplaatsen

Het is mogelijk om de volgorde van kolommen te veranderen. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van het drag&drop principe. We zullen dit aan de hand van onderstaande oefening duidelijk maken.

In het huidige overzicht is de eerste kolom de kolom fondsnaam. We gaan deze kolom verschuiven zodat deze tussen de kolom [DATUM] en de kolom [LAAG] komt te staan.

- Klik op de titel van de kolom [FONDSNAAM] maar houd de muisknop ingedrukt.
- Beweeg nu de muis naar rechts tot u precies tussen de kolom [DATUM] en [LAAG] uit komt. Een zwarte streep zal aangeven waar de kolom uitkomt.
- Laat nu de muisknop los

Neem waar dat de kolom verschoven is en zich nu tussen de kolommen [DATUM] en [LAAG] bevind.

Nu u het principe van drag&drop kent zullen we de opdracht wat moeilijker maken

- Sleep de kolommen dusdanig dat de volgorde als volgt is:
[DATUM] – [FONDSNAAM] – [HOOG] – [DATUM] – [LAAG] – [LAATSTE] – [DATUM]

Opdracht 22: Kolom toevoegen

Het is ook mogelijk om kolommen toe te voegen aan overzichten. U kunt dit als volgt doen:

- Klik in het overzicht met de rechtermuisknop
- Klik op [Kolommen..]
In het linkerveld worden nu alle beschikbare kolommen weergegeven en in het rechterveld de kolommen die al in het overzicht aanwezig zijn.
- Zoek nu in de beschikbare kolommen de kolom [MARKT] op en klik deze aan zodat deze blauw geselecteerd is.
- Tussen het rechter- en het linkerveld vind u pijltjes (< en >) door op het pijltje naar rechts [>] te klikken wordt de kolom markt toegevoegd aan het overzicht.
- U kunt de volgorde van de kolommen aanpassen door in het rechterveld een kolom te selecteren en onder aan het scherm op [OMHOOG] of [OMLAAG] te klikken
- Om de wijzigingen op te slaan dient u op de knop [BEWAREN] te klikken en vervolgens op [OK]. Indien u niet bewaard maar wel op OK klikt wordt de indeling wel aangepast, echter als het overzicht opnieuw opgevraagd wordt zal deze de oude indeling bevatten.

Opdracht 23: Optie overzicht

Optie overzicht is een overzicht van alle optieseries en optiekoersen van een betreffend aandeel. U vindt deze terug onder het menu [Fonds] dus niet onder [Overzicht]. Dit omdat het overzicht op één en niet meerdere aandelen is gebaseerd. In de volgende oefening zullen we de optieseries van ABN AMRO bekijken

- Klik in het menu [Venster] op [Alles sluiten]
 - Open nu de grafiek van ABN AMRO kijk terug in het hoofdstuk grafiek indien u niet weet hoe.
 - Klik nu op de optie overzicht knop in de werkbalk.
- Vervolgens worden wat instellingen gevraagd. Hier staat ABM ARMO al ingevuld omdat we via de koersgrafiek van ABN AMRO het optieoverzicht opvragen.
- Klik nu op [Ok]

Portefeuille

Het is mogelijk om in Wall Street Pro één of meerdere portefeuilles aan te maken. Het voordeel hiervan is dat uw beleggingshandelingen uitgebreid geanalyseerd kunnen worden. Zo kunt u bijvoorbeeld uw vermogensgroei (of afname) uitzetten tegen bijv. de AEX index. Van de ingevoerde portefeuilles zullen we 2 verschillende overzichten tonen. De eerste is "Open posities" en geeft zoals de naam al suggereert alleen de aandelen of opties weer die we nog in het bezit hebben. De tweede is het "Rendement" die over een bepaalde periode het resultaat kan tonen. We zullen eerst de "Open posities" bekijken omdat we hier ook daadwerkelijk aankopen en verkopen kunnen invoeren.

Om zinvolle informatie uit een portefeuille te kunnen halen is het belangrijk dat u elke transactie nauwkeurig invoert. Dit begint al met de "storting op rekening" om aan te geven met welk bedrag u van start gaat. Verder kunt u alles vast leggen van aankopen tot dividend transacties. In de volgende oefening zullen we een portefeuille aanmaken en het invoeren van aan- en verkopen uitleggen.

Opdracht 24: Portefeuille aanmaken

- Klik via het menu [PORTEFUILLE] op [NIEUWE PORTEFUILLE]
- Voer nu de portefeuillenaam "cursus" in
- Klik op [OK]
- Nu wordt het venster Portefeuille transacties geopend, sluit deze door middel van de X rechtsboven in beeld.

Opdracht 25: Open posities

- We openen nu het open posities scherm door via het menu [PORTEFUILLE] op [OPEN POSITIES] te klikken.
- Selecteer nu de portefeuille [CURSUS]
- en klik op [OK]

Opdracht 26: Startkapitaal vastleggen

We zullen nu wat aankopen uit het verleden toevoegen maar beginnen met het vastleggen van het startkapitaal. Om aan te geven dat we op 13-12-1999 €20000,- hebben overgemaakt op onze beleggingsrekening gaan we als volgt te werk:

- Klik het scherm van de "Open Posities" met de rechtermuisknop en klik vervolgens op [TRANSACTION TOEVOEGEN]
- We moeten nu het type transactie aangeven, klik daarom op [STORTING OP REKENING]
- Klik op [OK]
- Verander de datum in [13-12-1999]
- Voer bij gestort bedrag [20000] in (zonder € teken)
- Voer bij opmerking [START KAPITAAL] in
- Klik op [OK]

Neem waar dat de waarde van rekening courant nu €20000 bedraagt.

Opdracht 27: Aankoop transactie invoeren

We zullen nu ons eerste aankoop invoeren. Het betreft het aandeel GUCCI waarvan we op 10-1-2001 100 stuks hebben ingekocht voor een prijs van €84.56. We leggen dit als volgt vast:

- Klik het scherm van de "Open Posities" met de rechtermuisknop en klik vervolgens op [TRANSACTION TOEVOEGEN]
- Selecteer [AANKOOP]
- Klik op [OK]
- Verander de datum in [10-1-2001]
- Laat het fondstype op [AANDEEL] staan
- Selecteer bij fondsnaam [GUCCI]
- Verander het aantal in [100]
- Bij koers wordt nu €86 aangegeven dit was de slotkoers op 10-1-2001, echter hebben wij ze gekocht voor €84.56 dus passen we de koers aan.
- Selecteer nu in de kostentabel [ALEX AEX EFFECTENBEURS] nu zullen de kosten zoals deze bij ALEX worden gehanteerd in het veld kosten verschijnen. Het is mogelijk om de kosten alsnog aan te passen. Wij laten ze echter op [22.18] staan
- Klik op [OK]

Neem waar dat 100 stuks GUCCI zijn toegevoegd aan de openstaande posities en dat de winst/verlies en rendement kan worden afgelezen.

Voer nu zelf de volgende aankoop transacties in, gebruik bovenstaande oefening indien u hier niet uit komt:

DATUM	FONDSTYPE	FONDS	AANTAL	KOERS	KOSTEN
17-10-2002	AANDEEL	ASM INT	63	€ 9,25	€ 15,00
8-10-2002	AANDEEL	DSM	30	€ 37,90	€ 15,00
5-2-2001	AANDEEL	IHC-CAL	20	€ 49,50	€ 15,00

Opdracht 28: Positie sluiten

Het is mogelijk om een open positie geheel of gedeeltelijk te sluiten. We zullen nu in onderstaande opdracht 30 van de 63 aandelen ASM INT verkopen/sluiten

We hebben op 10-01-2003 30 aandelen van ASM INT verkocht tegen een koers van €13.10. We voeren dit als volgt in:

- Klik met de rechtermuisknop op het aandeel ASM INT
- Klik op [POSITIE SLUITEN]
- Verander het aantal in [30]
- Verander de koers in [13.10]
- Klik op [OK]

Neem waar dat er nu nog 33 stuks ASM INT in de portefeuille zichtbaar zijn.

- Voer nu ook de verkoop van alle 20 IHC CAL aandelen in op 22-01-2003 tegen een koers van €50.01. Volg hiervoor bovenstaande oefening indien u hier niet zelf uit komt.

Neem waar dat het aandeel IHC CAL nu helemaal uit het overzicht is verdwenen. Om toch een goed overzicht te krijgen van het gemaakt rendement is er naast "open posities" ook een "Rendement" overzicht.

Opdracht 29: Rendement overzicht

Het rendement overzicht geeft inzicht in het behaalde resultaat over een bepaalde periode. Door de periode aan te passen kunt u bijv een maand of jaar overzicht genereren.

Om het rendement van 3-1-2000 tot en met het heden op te vragen van de portefeuille cursus gaan we als volgt te werk:

- Klik via het menu [PORTEFUILLE] op [% RENDEMENT]
- Selecteer de portefeuille [CURSUS]
- Verander de begindatum in 3-1-2000 de einddatum is de datum van vandaag

Neem waar dat we in het overzicht ook IHC CAL weer terug zien. Er is een kolom voor gerealiseerde en ongerealiseerde winst. Gerealiseerd is daadwerkelijke ontvangen winst of verlies. Ongerealiseerde winst is de winst of verlies indien u de positie nu zou sluiten.

Vensterindeling

Het is mogelijk om één of meerdere vensterindelingen te bewaren en op te roepen. Vooral erg gemakkelijk indien u meerdere schermen gebruikt. In de volgende oefening zullen we een schermindeling met een AEX daggrafiek en een koersmonitor maken en opslaan.

Opdracht 30: Indeling maken en opslaan

- Sluit alle vensters af, dit kunt u ook in één keer doen via het menu [VENSTER] -> [ALLE SLUITEN]
 - Open een weekgrafiek van de AEX
 - Open een daggrafiek van de AEX
 - Klik nu via het menu [VENSTER] op [VERTICAAL]
- De vensters worden nu netjes naast elkaar uitgelijnd.

We zullen nu deze indeling opslaan onder de naam "Aex overzicht":

- Klik in de werkbalk op de floppy naast de vensterindeling
- Voer de naam "AEX overzicht" in
- Klik op [Opslaan]

Opdracht 31: Vensterindeling openen

We zullen nu demonstreren hoe een vensterindeling gemakkelijk kan worden ingelezen.

- Sluit alle vensters af, dit kunt u ook in één keer doen via het menu [VENSTER] -> [ALLE SLUITEN]
- Klik nu op het pijltje naast venster indeling
- Klik nu op [AEX overzicht]

Neem waar dat de venster indeling is ingelezen en dat deze is zoals we die eerder hebben opgeslagen.

Opdracht 32: Tickertape

Een tickertape is een horizontale smalle balk waar de waarden van koersen voorbij scrollen. Een dergelijke tickertape wordt ook vaak in beeld getoond bij RTL-Z of andere financiële tv programma's. Ook in Wall Street Professional kunt u een dergelijke tickertape laten tonen. U kunt hierbij zelf aangeven welke fondsen wel of niet moeten worden getoond. Het heeft echter alleen zin om een tickertape aan te zetten indien Wall Street Pro continu koersen inleest. U kunt de tickertape als volgt aanzetten:

- Klik via [ONDERHOUD] -> [VOORKEUREN] op [WEKRBALK]
- Klik nu op het 2^e tabblad [TICKERTAPE]
- Vink de optie [TICKERTAPE ACTIEF] aan
- Klik op de knop [FONDSEN SELECTEREN]
- We willen alle fondsen uit de AEX koersmonitor voorbij zien komen en klikken daarom op de + voor [Koersmonitor] om deze uit te vouwen.
- Klik nu 1x op [AEX (keyword).mon] zodat dit blauw gekleurd is
- Klik nu op [OK]

Neem waar dat onder de knoppenbalk de tickertape nu loopt

Datafeeds

Vanaf Wall Street Pro versie 5 wordt Wall Street alleen nog met de Tai-Pan datafeed van de firma Lenz + Partner GmbH geleverd. De DDE datafeed is alleen bedoeld

Tai-Pan RT: Realtime of 15 min vertraagde koersen aangeleverd via internet.

DDE: Technische koppeling om via de DDE communiceren.

Opdracht 33: In/uit schakelen van datafeeds

- Klik via het menu [ONDERHOUD] -> [VOORKEUREN] -> [DATAFEEDS]
- Door middel van een vinkje kan elke datafeed worden in of uitgeschakeld worden. Datafeeds waarvoor geen licentie is gekocht worden lichtgrijs afgebeeld en kunnen ook niet geactiveerd worden.
- Schakel DDE uit; deze zult u hoogstwaarschijnlijk nooit gebruiken.
- Klik op [OK]; wijzigingen zullen worden de eerst volgende keer dat Wall Street Professional wordt opgestart van kracht zijn.

Onderhoud & Support

Indien u problemen heeft met uw Wall Street Professional is het verstandig om deze te updaten via het internet, het kan namelijk zijn dat het probleem al door ons is opgelost. Welke update u wel of niet heeft wordt aangegeven door het BUILD nr. Het heeft alleen zin om een update uit te voeren als uw build lager is dan op de site.

Opdracht 34: Welke build heb ik

U kunt in Wall Street Pro als volgt bekijken welke build er op uw pc is geïnstalleerd:

- Klik via het menu [HELP] op [INFORMATIE...]
- Rechts naast het Wall Street logo ziet u dan bijvoorbeeld staan: Versie 5.0 (build xxxx) In dit voorbeeld heeft u dus build 1812

Opdracht 35: Nieuwe versie WS Pro 5.0 downloaden

We gaan nu als volgt naar de download pagina om te controleren of er een nieuwe build beschikbaar is. Als dat het geval is zullen we deze ook downloaden en installeren:

- Klik op het menu [ONDERHOUD] -> [INTERNET DOWNLOADPAGINA]
- Scroll nu naar beneden naar **Wall Street complete installatie versie 5.0, build xxxx**
- In ons voorbeeld is de build op de website (1812) gelijk aan de installatie op ons systeem (1812). Daarom hoeven we nu geen actie te ondernemen.

Indien uw versie thuis lager is dan die op de website raden we u aan deze te installeren. Dit doet u door op de link [Wall Street complete installatie versie 5.0 build 1812(of hoger)] te klikken

- Klik nu op [OPENEN]
- Volg nu de instructies op het scherm.
- Als de update klaar is kunt u via het menu [HELP] -> [INFORMATIE...] controleren of de update is uitgevoerd.

Indien u een probleem heeft met Wall Street Professional en bovenstaande update heeft het probleem niet verholpen dan kunt u het Wall Street Pro supportteam mailen. Het gemakkelijkst kunt u dit via Wall Street doen omdat dan belangrijke informatie over versie en dergelijke worden meegestuurd. U kunt het supportteam als volgt mailen:

Opdracht 36: E-Mail de helpdesk

- Klik op het menu [HELP] -> [SUPPORT] -> [E-MAIL DE HELPDESK]
- Er wordt nu gevraagd welke informatie u mee wilt sturen, indien u niet weet wat u het beste kunt meesturen vinkt u alle opties aan.
- Klik op [OK]
- Een nieuwe email wordt geopend met de benodigde informatie. Hoe duidelijker u het probleem omschrijft hoe gemakkelijker het voor de helpdesk is om het juiste antwoord te geven.

WERKBOEK

Wall Street Professional

“GEVORDERDEN”

Overzicht eigenschappen

In de volgende opdracht zullen we nog iets dieper ingaan op de kolommen die voorkomen in overzichten. Aan de hand van de portefeuille "Buitenland" zullen we dit illustreren. We willen nog benadrukken dat de functionaliteit die we hieronder zullen behandelen in alle andere overzichten ook mogelijk zal zijn.

Het kan zijn dat u aandelen in het bezit heeft die in verschillende valuta's worden verhandeld. Als de basis valuta in EURO'S is dan zal alles worden terug gerekend naar EURO'S. Het kan echter handig zijn om de valuta winst/verlies in de gaten te houden. Om dit te kunnen doen zullen we de "Aankoopkoers in valuta" en de "valutawinst in verslagvaluta" in de portefeuille toevoegen.

- Open het openpositie overzicht van de portefeuille [BUITENLAND]
- Klik met de rechtermuisknop ergens in de portefeuille
- Klik op [KOLOMMEN]
- Voeg nu de kolom [Aankoopkoers in valuta] en [valutawinst in verslagvaluta] toe
- Klik op [OK]

Zoals u kunt waarnemen zijn de kolommen aan de rechterkant toegevoegd. We willen echter de aankoopkoers in euro's en de aankoopkoers in valuta naast elkaar hebben.

- Sleep nu de koers [OPENING] naar links zodat deze naast de [OPENING] in euro's terecht komt.

Nu we de kolomindeling van de portefeuille hebben aangepast willen we deze indeling vasthouden zodat we de volgende keer niet eerst de portefeuille hoeven aan te passen.

- Klik met de rechtermuisknop ergens in de portefeuille
- Klik op [KOLOMMEN]
- Klik op [BEWAREN]
- Klik op [OK]

Alle overzichten (behalve de koersmonitor en het optieoverzicht) worden **NIET** automatisch verversd. Alleen als het betreffende overzicht opnieuw wordt opgevraagd of als er op [F5] wordt gedrukt worden de koersen bijgewerkt. Nu kan het in sommige gevallen handig zijn om bijv de portefeuille wel automatisch te verversen. We zullen nu laten zien hoe u dit kunt inschakelen:

- Klik met de rechtermuisknop ergens in de portefeuille
- Klik op [EIGENSCHAPPEN]
- Vink nu de optie [AUTOMATISCH VERVERSEN ELKE] aan
- Stel de tijd in op [20] seconden
- Klik op [OPSLAAN ALS DEFAULT]

Het opslaan als default zorgt ervoor dat voortaan alle open positie overzichten automatisch worden verversd.

We zullen nu een grafiek van de portefeuille maken deze hebben we later in de cursus nodig:

- Klik via het menu [PORTEFEULLIE] op [GRAFIEK]
- Selecteer de portefeuille [BUITENLAND]
- Verander de begindatum in [01-01-1996] en eindwaarde [datum van vandaag]
- Klik op [OK]
- Sluit de getoonde grafiek

Grafiek en indicator instellingen

In de volgende opdracht zullen we de grafiek en indicator instellingen wat nader bekijken. We zullen dit doen aan de hand van een ASM LITHO daggrafiek.

Als het goed is bevindt u zich nog in de portefeuille buitenland zoniet dat dient u deze eerst te openen

- Klik met de rechtermuisknop op de naam [ASM LITHO]
- Klik op [GRAFIEK] en vervolgens op [DAGKOERSEN]

Nu we de daggrafiek van ASM LITHO voor ons hebben zullen we hier eerst 2 indicatoren toevoegen:

- Voeg een [MACD differential] toe met de volgende parameters:
 - MA periode 1: 12
 - MA periode 2: 26
 - MA periode 3: 9
- Voeg een [Moving Average] toe met de volgende parameter:
 - MA periode: 18
 - Type: Gewoon gemiddelde
 - Koers: Slot
 - Verschuiving: 0
 - Band (%): 0

Het aanpassen van grafiek of indicator eigenschappen kan het snelst door dubbel te klikken op de grafiek of indicator die u wenst aan te passen. Indien u een lijn van een indicator wilt aanpassen dient u exact op de betreffende lijn te klikken. D.m.v. witte puntjes wordt bevestigd welke lijn geselecteerd is.

Als eerste gaan we de achtergrond kleur van de MACD aanpassen:

- Dubbelklik de achtergrond van de MACD aan, dus NIET de MACD grafiek zelf!
- Klik nu op het tabblad [SECTIES]
- In het veld achtergrond kunt u klikken op het zwarte vakje (de huidige kleur van de achtergrond)
- U krijgt nu een kleuren pallet voor u, klik hier op het vakje met een lichtgele kleur. (2 vakje eerste rij)
- Klik op [OK]
- Het vakje wat eerst zwart was heeft nu de nieuwe kleur gekregen.
- Klik op [Sluiten]

Neem waar dat de achtergrond van de MACD nu is veranderd in lichtgeel, zoniet dan heeft u iets fout gedaan en dient u de opdracht nogmaals uit te voeren.

Nu is het ook mogelijk om de kleur van de MACD grafiek zelf aan te passen in elke gewenste kleur. Ook is het mogelijk om de indicator de kleur te laten bepalen zodat deze groen is in een koop situatie en rood in verkoop situatie.

- Dubbel klik op de (staaf)grafiek van de MACD
- In het eigenschappen deel vindt u "kleurtype"
- Pas het kleurtype aan in [Indicator bepaalt kleur]
- Klik op [SLUITEN]

Als het goed is zal de MACD groen kleuren in het positieve gebied en rood in het negatieve gebied, zoniet dan heeft u een fout gemaakt en dient u de opdracht nogmaals uit te voeren.

Het is uiteraard ook mogelijk om de eigenschappen van een indicator die door een koersgrafiek is getrokken bijv een moving average aan te passen. Het is hierbij wel belangrijk dat er op de indicator wordt geklikt en niet op de koersgrafiek.

- Dubbel klik op de moving average lijn LET OP! Dit komt zeer nauw.
- In het eigenschappen deel vindt u "lijnkleur"
- Klik nu op het vakje waar de huidige kleur wordt aangegeven
- Klik het rode vakje aan (eerste kolom 2^e rij)
- Klik op [OK]
- Verander de lijndikte in [2]
- Klik op [SLUITEN]

Zoals u kunt zien is nu de Moving average van kleur en dikte veranderd. Als u verkeerd heeft geklikt dan zal hoogstwaarschijnlijk de kleur en dikte van de koersgrafiek zelf zijn aangepast.

Indicator parameters optimaliseren

We hebben nu in de grafiek een 18 daags voortschrijdend gemiddelde (MA18) maar Wall Street Professional kan voor ons berekenen welke waarde het meeste oplevert. Wellicht dat een MA16 betere resultaten behaalt dan een MA18. In de volgende opdracht zullen we het optimum door Wall Street Professional laten berekenen.

- Klik met de linkermuisknop op de lijn van de MA18 (als u dit goed heeft gedaan zullen er witte puntjes in de lijn worden getoond om aan te geven dat deze is geselecteerd)
- Klik met de rechtermuisknop en klik via [INDICATOREN] op [OPTIMALISEREN PARAMETERS...]
- Verander de instellingen [VAN] [TOT] en [STAP] in [1] [50] [1]
- Klik op het tabblad [OPTIES]
- Hier kunt u bepalen hoe er geoptimaliseerd dient te worden, voor de oefening laten we deze op de standaard waarden staan
- Klik op het tabblad [Periode]
- Verander de begin periode in [01-10-2001]
- De eindperiode mag die van vandaag zijn
- Klik op [OPTIMALISEREN]

De optimale instelling zal nu doorgerekend worden en de indicator parameter zal worden aangepast in de gevonden waarde.

- Klik op [SLUITEN]

Trading simulatie

Nu we weten wat de optimale MA voor ASM LITHO is voor de aangegeven periode, willen we dit wel eens aantonen d.m.v. een trading simulatie. Een trading simulatie berekent het resultaat over de aangegeven periode op basis van de geselecteerde indicator. Statistieken geven vervolgens inzicht in het rendement en risico.

- Als het goed is hebt u nog een ASM LITHO grafiek met een geoptimaliseerde MA op het scherm
- Klik nu met de linkermuisknop 1x de MA aan zodat deze d.m.v. witte puntjes is geselecteerd.
- Klik met de rechtermuisknop en kies voor [INDICATOREN] -> [TRADING SIMULATIE] (als trading simulatie niet beschikbaar is heeft u de vorige stap niet goed uitgevoerd)
- Zorg dat de periode goed ingesteld staat van [01-10-2001] tot [vandaag]
- Controleer de parameters en pas aan indien nodig:
 - Startkapitaal: 10000 Herinvesteer kapitaal
 - Longtrades: aanvinken
 - Laatste open pos...: aanvinken
 - Stoploss: aanvinken 2 pt
 - Overige: 0
- Klik op [OK]

Er wordt nu een overzicht getoond waaruit u kunt opmaken hoe goed de indicator heeft gefunctioneerd. Hou wel de grafiek van de betreffende periode in oogschouw.

Indicator van indicator

Doorgewinterde analisten willen nog wel eens een indicator van een indicator laten berekenen, denk hierbij bijvoorbeeld aan een ROC van de Moving average. Hoe u dit het gemakkelijkst kunt realiseren zullen we in de volgende oefening behandelen.

- Sluit alle vensters en open opnieuw een ASM LITHO daggrafiek
- Zorg dat er geen indicatoren of trendlijnen aanwezig zijn
- Voeg de indicator [RATE OF CHANGE / MOMENTUM] (ROC) toe op basis van 14 periodes.
- Voeg een [MOVING AVERAGE] van [60] dagen toe

Nu gaan we de ROC van de MA berekenen

- We klikken nu eerst de getekende MA60 aan zodat deze d.m.v. witte puntjes geselecteerd is
- Klik nu met de rechtermuisknop en klik via [INDICATOREN] -> [INDICATOR TOEVOEGEN...]
- Kies nu wederom voor [Rate of Change / Momentum] met periode van 14
- Klik op het tabblad [SPECIAAL]
- Zet de indicator berekenen uit.. op [GESELECTEERDE LIJN]
- Plaatsing [IN EEN NIEUWE SECTIE]
- Klik op [OK]

Een 2e ROC wordt toegevoegd, beide zijn op basis van 14 periodes, echter zijn ze toch verschillend omdat de één op basis van de koersgrafiek en de andere op basis van de MA60 berekend is.

Portefeuille v.s. AEX Index

Het is natuurlijk prettig als het rendement van een portefeuille positief is, het is echter in een stijgende periode niet zo heel moeilijk om een goed rendement te behalen. Om te controleren of een portefeuille echt succesvol is kunt u deze bijvoorbeeld vergelijken met de AEX Index of een andere portefeuille. In onderstaande oefening zullen we de "buitenland" portefeuille vergelijken met de AEX Index.

- Sluit alle vensters en open een AEX Index daggrafiek
- Verwijder alle indicatoren en trendlijnen
- In de eerste opdracht hebben we al een grafiek gegenereerd van de portefeuille deze wordt echter alleen bijgewerkt als de grafiek opnieuw gegenereerd wordt!!!

We gaan nu de portefeuille grafiek als indicator toevoegen aan de grafiek:

- Klik in de koersgrafiek met de rechtermuisknop en klik via [INDICATOREN] -> [INDICATOR TOEVOEGEN...]
- Selecteer de indicator [KOERSGRAFIEK]
- Verander het fondstype in [PORTEFEUILLE]
- Selecteer bij fondsnaam [BUITENLAND]
- Vink de optie [GRAFIEKEN OVER ELKAAR LEGGEN] aan
- Vink de optie [AUTOMATISCH SYNCHRONISEREN OP BEGINDATUM] aan
- Klik op [OK]

Custom Design Indicator (CDI) / TA-script*

* Wall Street Professional 5.0: In de nieuwste versies van Wall Street Pro zijn de z.g.n. **TA-script indicatoren** en TA-script developer toegevoegd. Deze TA-script programma's hebben meer mogelijkheden en zijn qua performance sneller dan De CDI (ook wel Excel indicatoren genoemd). Voor beleggers en traders die meer thuis zijn in Excel dan programmeren in een 'scripttaal' blijft de Excel indicator (CDI) een goed alternatief.

Meer info over het toevoegen en ontwikkelen van TA-script indicatoren vindt u op de site: **TA-script.com** zie ook onderstaande link:

<http://www.ta-script.com/forum/viewtopic.php?f=1&t=2>

Custom Design Indicator (CDI)

Het is mogelijk om in Wall Street Professional je eigen indicator en of eigen criteria te programmeren. Hiervoor is het programma Microsoft Excel benodigd. Het zou zo kunnen zijn dat u een standaard indicator hanteert maar er andere koop en verkoop momenten op na houdt. We zullen eerst aan de hand van een basisprincipe opdracht de werking van de custom design indicator uitleggen, vervolgens zullen we de expert opdracht behandelen. In de expert opdracht zullen we een indicator maken die aan meerdere criteria voldoet en op het juiste moment koop of verkoop signalen genereert.

Algemeen

Het werkblad heeft 3 denkbeeldige secties:

SECTIE 1 INPUT

Kolom A tot en met F: INPUT velden, deze worden door Wall Street zelf gevuld met koersen, deze dient u dus ongemoeid te laten.
 KOLOM A: DATUM/TIJD
 KOLOM B: OPENINGSKOERS
 KOLOM C: HOOGSTE PUNT
 KOLOM D: LAAGSTE PUNT
 KOLOM E: SLOTKOERS
 KOLOM F: VOLUME

SECTIE 2 INDICATOR & SIGNAAL

Kolom H, I en J: OUTPUT velden, de waarde(s) in deze kolommen worden gebruikt om een grafiek (indicator) in Wall Street te tekenen. Deze zullen we verderop programmeren. U kunt per kolom 1 indicator programmeren.

Kolom K: OUTPUT veld, de waarde in deze kolom wordt gebruikt om de juiste signalen te tekenen in de grafiek waarbij 0=neutraal, 1=Enter long, 2=Enter short, 3=Exit Long en 4 =Exit short. Omdat we niet meer aandelen kunnen verkopen dan we hebben zullen we in deze oefening alleen gebruik maken van neutraal, enter long (aankoop) en exit long (verkoop)

SECTIE 3 HULPKOLOMMEN

Kolom L en verder: HULPKOLOMMEN, de overige kolommen worden niet door Wall Street gebruikt, maar kunnen uitstekend gebruikt worden om tussen waardes te berekenen.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
1	DATUM / TIJD	OPEN	HOOG	LAAG	SLOT	VOLUME		INDICATOR1	INDICATOR2	INDICATOR3	SIGNAAL	HULPKOLOM

Nu we op de hoogte zijn van de betekenis per sectie dienen we de juiste formules in te voeren en vervolgens naar beneden te kopiëren.

LET OP: In de formules zullen we IF gebruiken. Mocht u echter over een Nederlandse versie van EXCEL beschikken dan dient u IF te vervangen met ALS !!!

Opdracht: Het principe

In de onderstaande opdracht zullen we op basis van de slotkoers (kolom E) een moving average programmeren in kolom H. Vervolgens zullen we demonstreren hoe de zelfgemaakte indicator in Wall Street Professional kan worden ingelezen.

- Open in Excel [het principe.xls]

Een werkblad van Excel bestaat uit kolommen en rijen. Kolommen worden aangegeven met een letter en rijen met een getal. Dus als we het over vak H5 hebben kijkt u in de 8ste kolom en op de 5^e rij.

- Klik met de muis op vak H5
- Voer de volgende formule LETTERLIJK in
=AVERAGE(E1:E5)
*LETOP in dien u een Nederlandse versie van Excel gebruikt dient u het commando AVERAGE te vervangen voor GEMIDDELDE
- Druk op [ENTER]

Nu wordt in vak H5 de gemiddelde slotkoers van de afgelopen 5 periodes weergegeven. Om de Design Indicator goed te laten functioneren dient in alle onderliggende vakken van kolom H ook het gemiddelde van de 5 voortgaande periode berekend te worden. Het is mogelijk om de gebruikte formule in vak H5 te kopiëren.

Kopiëren

- Klik met de rechtermuisknop op vak H5
- Klik op [COPY] (NL: kopiëren)
- Scroll met de schuifbalk naar beneden tot u bij H1500 komt
- Druk de [SHIFT] toets in en houd deze vast
- Klik met de linkermuisknop op vak H1500
- Laat de [SHIFT] toets los
- Klik met de rechtermuisknop ergens in de gemaakte selectie
- Klik op [PASTE] (NL: plakken)

Als het goed is zijn nu de vakken N5 tot en met N1500 gevuld met de gemiddelde slotkoers van de afgelopen 5 periodes.

- Sla de wijzigingen op
- Sluit Excel !!!
- Keer terug naar Wall Street Professional

Custom Design Indicator toevoegen

- Open een daggrafiek ASM LITHO
- Verwijder alle indicatoren en tekenobjecten indien aanwezig
- Klik met de rechtermuisknop in de grafiek
- Kies voor [INDICATOREN] -> [INDICATOR TOEVOEGEN]
- Selecteer de [CUSTOM DESIGN INDICATOR]
- Kies bij werkbladbestand [HET PRINCIPE]
- Vink [EXCEL PROGRAMMA VERBERGEN] aan
- Klik op het tabblad [SPECIAAL]
- Kies bij plaatsing voor [IN DE KOERSGRAFIEK]
- Klik op [OK]

De indicator wordt nu berekend en toegevoegd aan de koersgrafiek.

Opdracht: Expert

- Open een weekgrafiek van ASM LITHO
- Verander de lijntype in [OPEN/HOOG/LAAG/SLOT]
- Voeg een 5 weeks voortschrijdend **gewogen** gemiddelde (WMA) toe
- Zorg dat de aan en verkooppijltjes voor de WMA5 (groot) worden getoond in de grafiek

Als u zo'n koop moment bekijkt dan ziet u dat er gekocht wordt zodra de slotkoers boven de WMA5 uitkomt. En dat er verkocht wordt zodra de slotkoers onder de WMA5 komt. Stel dat u dit te snel vindt en zelf onderstaande aan- en verkoopcriteria hanteert, dan kunnen we dit d.m.v. van een eigen te maken indicator laten signaleren.

Aankoop moment: Als de slotkoers zich 2 opeenvolgende weken boven de WMA5 bevindt en de slotkoers ten opzichte van elkaar stijgend is.

Verkoop moment: Als de slotkoers zich 2 opeenvolgende weken onder de WMA 5 bevindt en de slotkoers ten opzichte van elkaar dalend is.

Voor het programmeren van dergelijke signalen maken we gebruik van Microsoft Excel, tijdens de cursus zal dit programma al gestart zijn. U kunt gemakkelijk naar Excel door in de werkbalk (onder aan het scherm) op Excel te klikken.

- Open in Excel het bestand [WMA5 CRITERIA]
Indien dit bestand niet aanwezig is in de map \wall street\design indicatoren dan kunt u een andere design indicator uit dezelfde map openen en opslaan onder de naam WMA5 CRITERIA

Kolom H

Omdat we gebruik maken van een gewogen gemiddelde zullen we deze eerst zelf moeten berekenen. Bij een gewogen gemiddelde weegt de laatste koers zwaarder dan de eerste.

- Klik met de linkermuisknop op het vak H5. We beginnen pas op de 5^e regel omdat we 5 slotkoersen nodig hebben om het gewogen gemiddelde over 5 periodes te bepalen.
- Voer de volgende formule LETTERLIJK in

$$=((E1*1)+(E2*2)+(E3*3)+(E4*4)+(E5*5))/15$$
- Druk op enter als u klaar bent, als het goed is wordt nu de waarde berekend

Kolom L

In kolom L zullen we bekijken of de markt (opeenvolgend) aan het dalen of stijgen is. Hiervoor vergelijken we de slotkoers (kolom E5) met de vorige slotkoers (Kolom E4). Indien de markt aan het dalen is geven we dit aan met een 0 en indien de markt aan het stijgen is geven we dit aan met een 1.

0=dalen 1=stijgen

- Klik nu op het vak L5
- Voer in het vak L5 de volgende formule letterlijk in

$$=IF(E5<E4;0;1)$$
- Druk op enter als u klaar bent, als het goed is wordt er een 0 of 1 getoond in het vak

Kolom M

In kolom M zullen we bekijken of de slotkoers zich 2 weken boven de WMA5 bevindt of 2 weken onder de WMA5. Het kan natuurlijk ook zo zijn dat er aan geen van beide criteria wordt voldaan. We zullen weer doormiddel van cijfers de status van de koers weergeven waarbij:

0=de slotkoers bevindt zich 2 weken onder de WMA5

1=de slotkoers bevindt zich 2 weken boven de WMA5

3=de ene week is de slotkoers boven de WMA5 de andere week is de slotkoers onder de WMA5 of omgekeerd!

- Klik nu op het vak M5
- Voer in het vak M5 de volgende formule letterlijk in

$$=IF(E4<H4;IF(E5<H5;0;3);IF(E5>H5;1;3))$$
- Druk op enter als u klaar bent, als het goed is wordt er een 0,1 of 3 getoond in het vak

Kolom N

We willen dat er alleen een signaal ontstaat als er gedraaid wordt in de positie. Hiervoor gaan we bijhouden of het vorige signaal kopen of verkopen was. Indien we dus 2x kopen achter elkaar hebben willen we dat alleen de eerste wordt weergegeven.

1=Enter long (kopen)

3=Exit long (verkopen)

We willen beginnen met een neutrale positie daarom zullen we deze eerst invoeren

- Klik nu op het vak N4
- Voer in het vak N4 een 0 in en druk op enter
- Klik nu op het vak N5
- Voer in het vak N5 volgende formule letterlijk in

$$=IF(K5=0;N4;K5)$$

Kolom K

Nu we in de hulpkolommen L, M en N de verschillende voorwaarden hebben geprogrammeerd zullen we de beslissing moeten vaststellen waarbij:

0= Neutraal

1= Enter Long

2= Enter short; deze positie wordt bij deze opdracht niet gebruikt

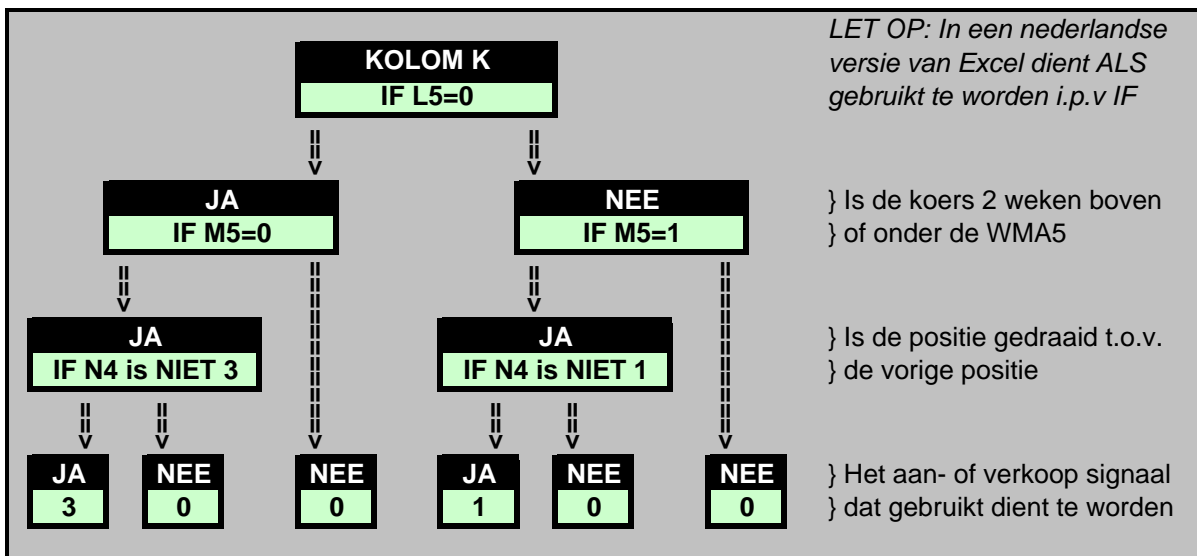
3= Exit Long

4= Exit short; deze positie wordt bij deze opdracht niet gebruikt

We hadden natuurlijk ook alle voorwaarden in één grote formule in de K kolom kunnen programmeren echter wordt de formule dan vaak erg ingewikkeld en is de kans op fouten erg groot. Ook is het lastig om vast te stellen waar het fout gaat als het al het duidelijk is dat er "ergens" iets fout gaat.

Ondanks dat we gebruik maken van verschillende hulpkolommen is de formule toch wat onoverzichtelijk geworden. Om toch een duidelijke indruk te geven wat en hoe het signaal berekend wordt hebben we onderaan een flowchart toegevoegd.

- Klik nu op het vak K5
- Voer in het vak K5 de volgende formule letterlijk in
=IF(L5=0; IF(M5=0; IF(N4<>3; 3; 0); 0); IF(M5=1; IF(N4<>1; 1; 0); 0))
- Druk op enter als u klaar bent, als het goed is komt er een 0,1 of 3 in het vak te staan.

Kopiëren

We hebben nu op regel 5 de juiste formules ingevoerd, het enige dat nog moet gebeuren is het kopiëren van de formules naar de onderliggende vakken. Dit kan het beste als volgt worden gedaan:

- We gaan eerst vak K5 tot en met vak N5 selecteren.
- Klik op vak K5 met de linkermuisknop en houd de muisknop vast
- Sleep nu in een horizontale lijn naar vak N5 en laat daar de muisknop los

Als het goed is, dan is vak K5 tot en met vak N5 geselecteerd (lichtgrijs)

- Klik nu ergens in de selectie met de rechtermuisknop
- Klik met de linker muisknop op [COPY] of in NL versie [KOPIEREN]

Als het goed is beweegt er nu een soort stippellijn om de gekopieerde vakken, zoniet bovenstaande herhalen.

- Scroll nu naar beneden totdat u bij rij 1500 uitkomt
- Druk de [SHIFT] toets in en houd deze vast!
- Klik met de linkermuisknop op vak K1500 en houd de muisknop vast
- Sleep nu met de muis helemaal naar vak N1500 en laat daar pas de muisknop los
- U mag nu ook de [SHIFT] toets los laten

Als het goed is zijn nu alle vakken onder K5 tot N5 geselecteerd

- Klik nu met de rechtermuisknop ergens in de selectie
- Klik met links op [PASTE] of in NL versie [PLAKKEN]
- Scroll weer naar boven

Het programmeren van het excel bestand is nu voltooid

- Sla het document op via menu [BESTAND] -> [OPSLAAN]
- Sluit nu het Excel programma om terug te keren naar Wall Street

Nu het programmeren een feit is moeten we de zelf gemaakte indicator nog toevoegen en testen:

- Als het goed is heeft u nu een ASM LITHO weekgrafiek waarin het WMA5 al toegevoegd is.

Voeg nu de design indicator als volgt toe:

- Klik met de rechtermuisknop in de koersgrafiek en kies voor [INDICATOREN] -> [INDICATOR TOEVOEGEN]
- Selecteer de indicator [Custom Design Indicator]
- Selecteer bij werkbladbestand [WMA5 Criteria]
- Zet het aantal benodigde koersen op [5]
- Klik op [OK] om de indicator toe te voegen
- Voeg de koop en verkoop signalen toe aan de WMA5 Criteria

Vergelijk de aankoop en verkoop momenten met die van de al eerder getekende WMA5, dit gaat het gemakkelijkste d.m.v. de koersliniaal.